

I WOJEWÓDZKI KONKURS PRZYRODNICZY

DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Etap I - szkolny



Kod pracy ucznia



Suma punktów

Czas pracy: **90 minut**

Liczba punktów możliwych do uzyskania: **51 punktów**

Instrukcja dla ucznia:

1. W miejscu wyznaczonym wpisz swój kod.
2. Arkusz składa się z 16 stron i zawiera 32 zadania.
3. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź czy Twój test jest kompletny.
Jeśli zauważysz braki, zgłoś je Komisji Konkursowej.
4. Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
5. Odpowiedzi wpisuj czarnym lub niebieskim długopisem bądź piórem.
6. Nie używaj korektora. Jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie przekreśl krzyżykiem
np. ~~A~~ i zaznacz kółkiem inną wybraną odpowiedź np. **B**
7. Rozwiązania zadań zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.
8. Nie używaj kalkulatora.
9. Przy rozwiązywaniu zadań możesz korzystać z przyborów kreślarskich.

Powodzenia!

Zadanie 1. (0 – 1p.)

Spośród podanych roślin wybierz zestaw, w którym występują wyłącznie rośliny zielne:

- A. Tulipan, zawilec, jałowiec pospolity, mniszek pospolity.
- B. Perz, stokrotka pospolita, dzika róża, koniczyna różowa.
- C. Dzwonek, pierwiosnek lekarski, knieć błotna, szalwia łąkowa.
- D. Stokrotka pospolita, mak polny, cis pospolity, firletka poszarpana.

Zadanie 2. (0 – 1p.)

Poniższy rysunek przedstawia roślinę zawierającą substancje trujące. Rozpoznaj roślinę, jej nazwę wpisz obok rysunku.



<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=457198>

Zadanie 3. (0 – 3p.)

Organizmy samożywne odżywiają się dzięki procesowi fotosyntezy. Uzupełnij schemat wpisując odpowiednie nazwy w wyznaczone miejsca.

Elementy konieczne

do procesu fotosyntezy

1.

2.

3.

4.



Produkty fotosyntezy

1.

2.

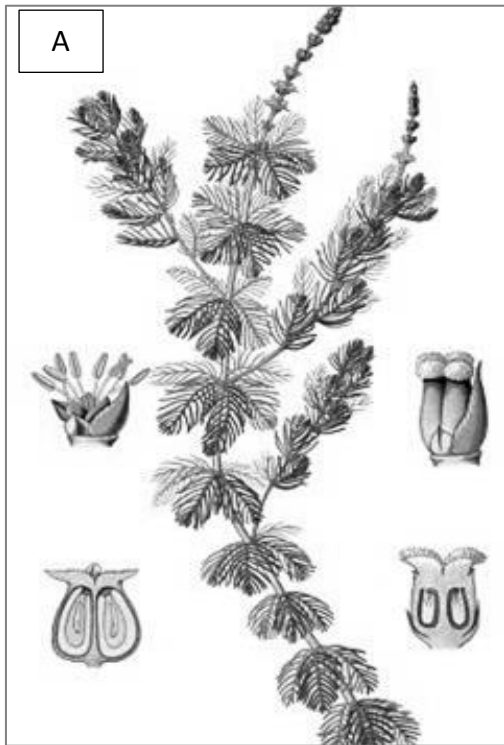
Zadanie 4. (0 – 2p.)

W tabeli przedstawiono funkcje organów roślin. Obok wpisz nazwę właściwego organu, który pełni opisaną funkcję.

	Funkcja	Organ
A.	Utrzymywanie liści i kwiatów, odpowiada za transport substancji mineralnych i wody.	
B.	Utrzymywanie rośliny w podłożu, pobieranie z niego wody wraz z solami mineralnymi.	
C.	W tej części rośliny odbywa się zapylenie a następnie zapłodnienie, oraz powstają nasiona.	
D.	Odżywianie rośliny.	

Zadanie 5. (0 – 1p.)

Ilustracje przedstawiają rośliny przystosowane do środowiska wodnego. Rozpoznaj, na której ilustracji przedstawiony jest wywłócznik, odpowiednią literę zakreśl w kółko.



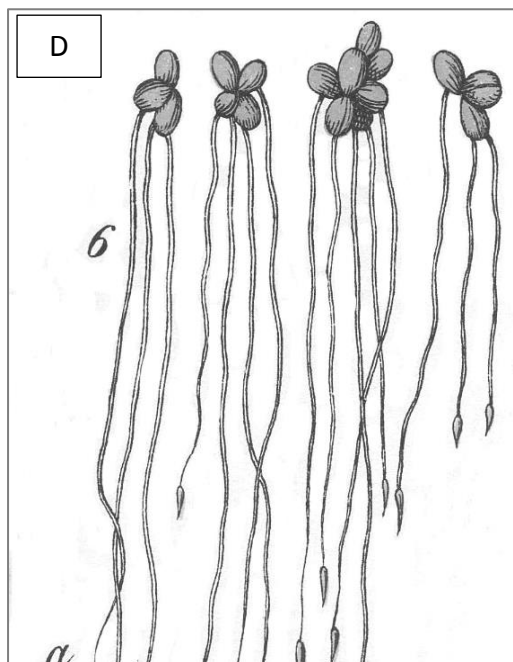
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Cleaved-Illustration_Myriophyllum_spicatum.jpg



<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=4870689>



<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=9140>



http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lemna_minor_Schubert

Zadanie 6. (0 – 1p.)

Człowiek hoduje wiele zwierząt. Spośród podanych poniżej zdań, wybierz zdanie prawdziwe.

- A. Kozy hoduje się wyłącznie dla mleka i mięsa.
- B. Krowy, kozy i owce dostarczają mleka.
- C. Hodowla świń dostarcza wyłącznie mięsa.
- D. Pszczoły dostarczają wyłącznie miód.

Zadanie 7. (0 – 2p.)

Podaj przykłady 4 zwierząt hodowanych przez człowieka zaliczanych do drobiu. Ich nazwy wpisz do tabeli poniżej.

1.	2.
3.	4.

Zadanie 8. (0 – 2p.)

Żaba przystosowana jest do życia w środowisku wodnym i lądowym. W poniższych zdaniach skreśl błędne określenia tak, aby każde zdanie było prawdziwe.

- A. Błona między palcami kończyn tylnych ułatwia żabie *poruszanie się po lądzie/pływanie*.
- B. Wypukłe oczy umieszczone na czubku głowy pozwalają częściowo zanurzonej żabie na śledzenie, co dzieje się *nad powierzchnią/pod powierzchnią* wody.
- C. Żaby posiadają *płuca/skrzela* służące do oddychania tlenem z powietrza.
- D. Oczy żaby są chronione przed wysychaniem przez *powieki/rzęsy*.

Zadanie 9. (0 – 1p.)

Pomiędzy organizmami często występują różne zależności w przyrodzie. Jedną z nich jest pasożytnictwo. Spośród podanych niżej par organizmów wybierz tę, pomiędzy którymi występuje ta zależność.

- A. Pszczoła – kwiat
- B. Huba – drzewo
- C. Marchew – chwast
- D. Lis – bażant

Zadanie 10. (0 – 2p.)

Wymień 4 najważniejsze czynniki środowiska, które mają wpływ na życie roślin.

1.
2.
3.
4.

Zadanie 11. (0 – 1p.)

W poniższej tabeli przedstawiono nazwy wybranych organizmów jednokomórkowych samożywnych, jednokomórkowych cudzożywnych i wielokomórkowych. Znajdź i zaznacz, w której kolumnie popełniono błąd?

- A. W kolumnie organizmów wielokomórkowych.
- B. W kolumnie organizmów jednokomórkowych samożywnych.
- C. W kolumnie organizmów jednokomórkowych cudzożywnych.

Kolumna 1	Kolumna 2	Kolumna 3
toczek	pantofelek	rozwiłitka
skrętnica	ameba	szczeżuja
euglena	oczlik	morszczyn pęcherzykowaty

Zadanie 12. (0 – 1p.)

Spośród przedstawionych poniżej łańcuchów pokarmowych wybierz dwa, które mogą występować na łące.

- A. Kora sosny → kornik → dzięcioł
- B. Jaskier → konik polny → ryjówka
- C. Dąb → brudnica → kukułka
- D. Bób → mszyce → biedronka
- E. Krwawnik pospolity → badylarka → myszołów

Zadanie 13. (0 – 2p.)

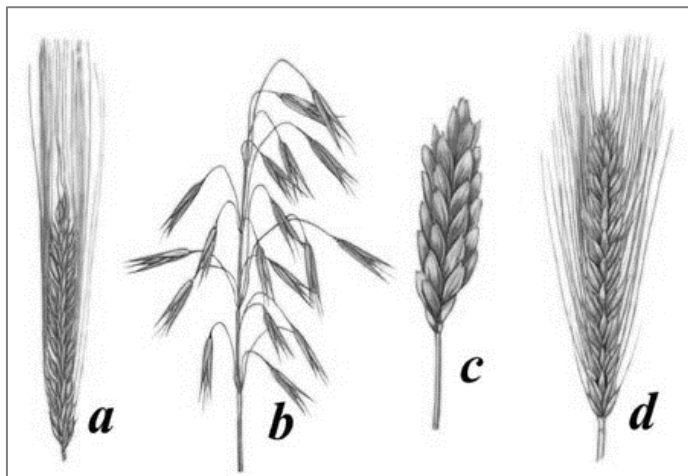
Uzupełnij tabelę, wpisując nazwę części jadalnej poszczególnych roślin uprawianych przez człowieka.

	Nazwa rośliny uprawianej przez człowieka	Część jadalna
A.	Papryka	
B.	Marchew	
C.	Szparag	
D.	Szpinak	

Zadanie 14. (0 – 1p.)

Poniżej przedstawiono typowe zboża uprawiane w Polsce. Na podstawie rysunku uzupełnij poniższe zdanie.

Żyto oznaczono literą



http://portalwiedzy.onet.pl/81160,1,,,zboza_klosy,haslo.html

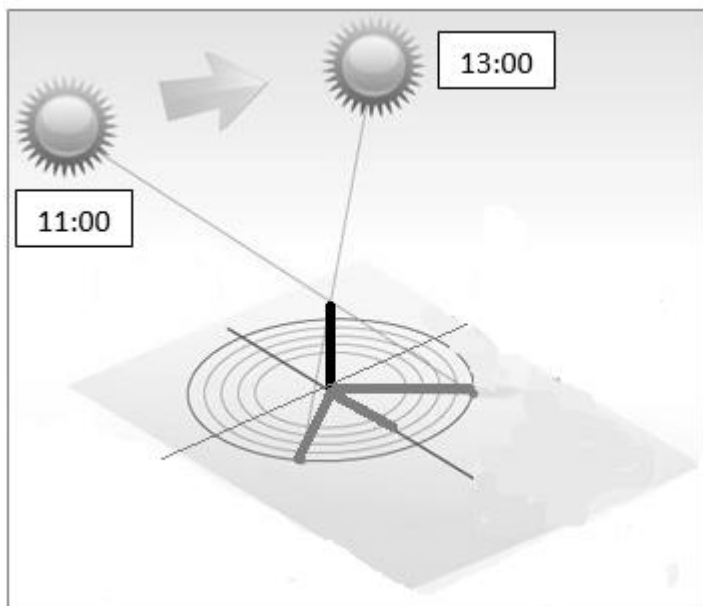
Zadanie 15. (0 – 2p.)

Oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe? Przy zdaniu prawdziwym zaznacz P (prawda), przy zdaniu nieprawdziwym zaznacz F (fałsz).

A.	Najkrótszy cień w południe w ciągu roku gnomon rzuca latem.	P	F
B.	Słońce zawsze wschodzi na wschodzie.	P	F
C.	Górowanie Słońca jest równoznaczne z południem słonecznym.	P	F
D.	Latem w ciągu doby Słońce znajduje się dłużej nad linią widnokręgu niż pod nią.	p	F

Zadanie 18. (0 – 2p.)

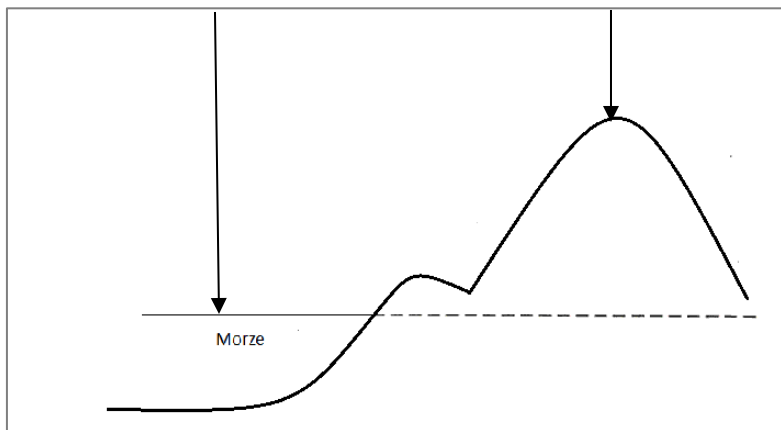
Do wyznaczania kierunków geograficznych można wykorzystać gnomon. Rysunek przedstawia zmiany długości cienia gnomonu zaobserwowane w ciągu dnia. Korzystając z tych informacji wpisz w odpowiednich miejscach na rysunku główne kierunki geograficzne.



<http://gnomonika.pl/news.php?id=45>

Zadanie 19. (0 – 1p.)

Wykorzystaj schematyczny rysunek do udzielenia odpowiedzi. W zdaniu poniżej skreśl błędne określenie, tak aby powstało zdanie prawdziwe i następnie uzasadnij je.



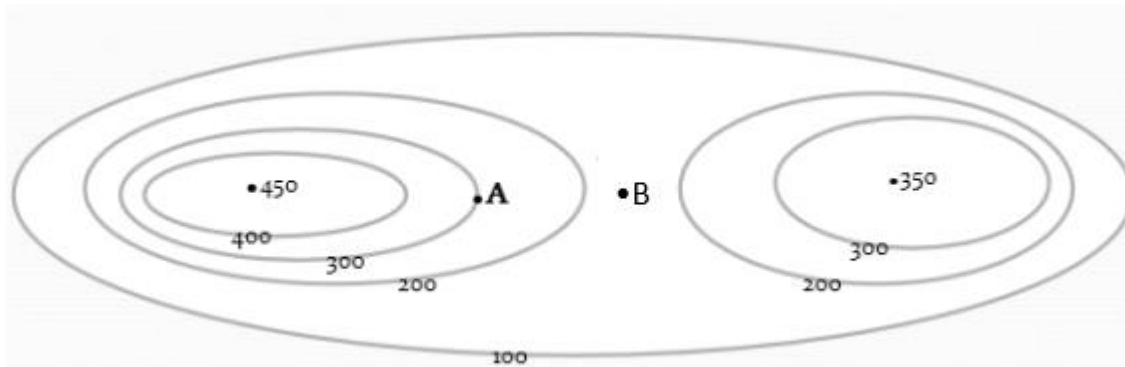
Opracowanie własne

Ciśnienie atmosferyczne jest większe *w górach/na poziomie morza*,

ponieważ

Zadanie 20. (0 – 2p.)

Na podstawie przedstawionej mapy poziomicowej, odpowiedz na poniższe pytania.



<http://slideplayer.pl/slide/62927/>

A.	Forma terenu, na której zaznaczono punkt B to:	
B.	Punkt oznaczony literą B położony jest na wysokości (pamiętaj o podaniu jednostek wysokości):	
C.	Który z punktów: A czy B ma większą wysokość bezwzględną?	
D.	Stoisz w punkcie A i chcesz zdobyć najwyższy szczyt. W którym kierunku pójdziesz?	

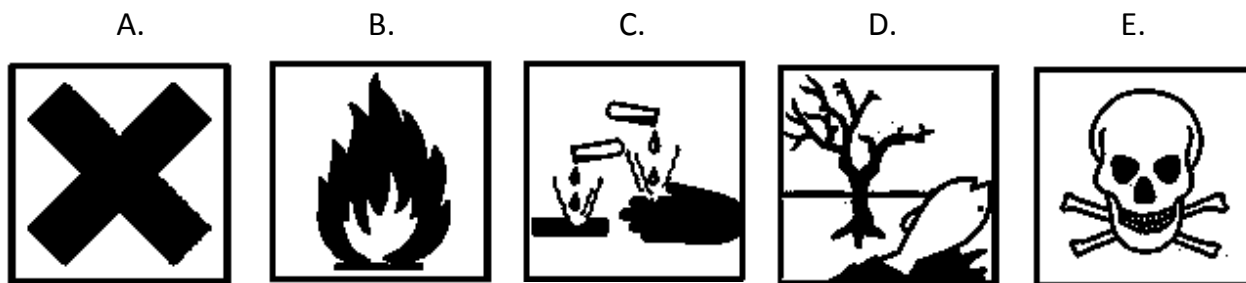
Zadanie 21. (0 – 2p.)

Obok opisów zjawisk meteorologicznych wpisz ich nazwę.

A.	Tworzy się gdy na zamrożniętą ziemię spadnie deszcz.	
B.	Pod jej ciężarem łamią się drzewa, zrywają linie energetyczne.	
C.	Tworzy się z pary wodnej, która po zetknięciu z zimną powierzchnią zamienia się w lód.	
D.	Chmura powstająca tuż nad ziemią, nie przynosi opadów.	

Zadanie 29. (0 – 1p)

Ania kupiła środek do czyszczenia toalety, na którym były umieszczone symbole, informujące, że produkt jest niebezpieczny dla środowiska, i że jest substancją szkodliwą. Rozpoznaj, spośród przedstawionych poniżej, które symbole były przedstawione na produkcie, uzupełnij poniższą tabelę wpisując odpowiednią literę.



<http://jak-wyczyszcic.pl/2012/12/chemia-gospodarcza-wprowadzenie/piktogramy-chemiczne/>

A.	Substancję niebezpieczną dla środowiska przedstawia symbol:	
B.	Substancję szkodliwą przedstawia symbol:	

Zadanie 30. (0 – 2p.)

W tabeli przedstawiono wybrane zdarzenia, którym może ulec każdy człowiek. Przy każdym zdarzeniu opisz jak udzielisz pierwszej pomocy.

A.	Stłuczenie	
B.	Kontakt skóry z substancjami drażniącymi	

Zadanie 31. (0 – 2p.)

Poniższe zdania przedstawiają etapy powstawania gleby. Uporządkuj je w prawidłowej kolejności, wpisując poniżej odpowiednią literę.

- A. Pojawienie się bakterii i grzybów na rozkruszonej skale.
- B. Powstawanie grubszej warstwy próchnicy z obumarłych roślin.
- C. Kruszenie się skały na skutek zmian temperatury powietrza i zamarzania wody w jej szczelinach.
- D. Tworzenie się cienkiej warstwy próchnicy na skutek obumierania pierwszych organizmów.
- E. Pojawienie się bujnej roślinności.

1. 2. 3. 4. 5.

Zadanie 32. (0 – 1p.)

Poniżej przedstawiono opisy wybranych skał. Który opis dotyczy piasku. Zakreśl w kółko wybraną odpowiedź.

- A. Żółta lub żółtoszara skała, złożona z bardzo drobnych ziarenek nawianych przez wiatr budująca wąwozy.
- B. Ma żółtą lub żółtoszarą barwę, składa się z drobnych ziarenek kwarcu.
- C. Żółta, brązowa lub szarobura skała, złożona z bardzo drobnych ziarenek, które po wysuszeniu przypominają pył. Po dodaniu wody lepi się jak plastelina.

This image shows a full page of blank graph paper. The grid consists of small, uniform squares formed by thin, light gray lines. There are no margins, text, or other markings on the page.